

Motion om att skapa en biokreditmarknad för naturrestaurering

Motion av Jonas Naddebo (C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarråden Åsa Lindhagen

Sammanfattning av ärendet

I en motion väckt i kommunfullmäktige föreslår Jonas Naddebo (C) att Stockholms stad ska verka för en biokreditmarknad som syftar till att skydda, skapa eller återskapa värdefulla ekosystem. I motionen föreslås att Stockholms stad ska verka för införandet av en biokreditmarknad för att skydda, skapa och återskapa värdefulla ekosystem.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stadshus AB, Förbundet för ekoparken, Naturskyddsföreningen, Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund och Världsnaturfonden WWF.

Förbundet för ekoparken, Naturskyddsföreningen, Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund och Världsnaturfonden WWF har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret delar motionärens uppfattning att det behövs ökade resurser för att skydda och stärka den biologiska mångfalden, men anser att stadens pågående arbete redan till stor del möter motionens intentioner. Frågan om biokreditmarknader eller annan finansiering analyseras inom ramen för detta arbete samt mot bakgrund av resultatet av pågående EU-processer.

Exploateringsnämnden anser att förutsättningarna för att införa en biokreditmarknad först bör utredas innan staden ska börja verka för en sådan. Nämnden ser positivt på att staden utreder nya möjligheter till extern finansiering av olika investeringar som

kan behöva göras för att stärka den biologiska mångfalden. Det är dock svårt att i dagsläget avgöra om införandet av en biokreditmarknad i Sverige är rätt väg.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden delar målen om att genomföra åtgärder men pekar på att finansiering och genomförande i högre grad behöver utvecklas, där privat kapital kan bli ett komplement snarare än en lösning. Vidare lyfter de flera osäkerheter kring modeller, standardisering och hur kommande EU-krav påverkar, vilket innebär att betydande analys- och utvecklingsarbete återstår.

Stockholms Stadshus AB konstaterar att arbete pågår nationellt och inom EU, men framhåller att bolagskoncernens rådighet är begränsad eftersom de inte äger de mest relevanta markområdena.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag ser positivt på att motionen lyfter behovet av nya finansieringslösningar för naturrestaurering och stärkt biologisk mångfald och delar uppfattningen att privat kapital kan bli ett viktigt komplement till offentliga medel. Stockholms stad har höga ambitioner på området: enligt stadens Miljöprogram 2030 ska bland annat blågröna strukturer stärkas, områden med höga naturvärden värnas och livsmiljöer restaureras. Jag konstaterar, i likhet med stadsledningskontoret, exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, att staden inom ramen för existerande styrdokument och pågående uppdrag redan arbetar med att utveckla modeller för både åtgärder och finansiering.

Jag delar miljö- och hälsoskyddsnämndens bedömning att en framtida natur- eller biokreditmarknad kan bli ett värdefullt verktyg för att skala upp investeringar i biologisk mångfald. Det pågår ett arbete på EU-nivå med färdplanen för naturkrediter och Stockholms stad bör följa och bidra i det arbetet, i syfte att etablera fler verktyg för att bättre skydda och restaurera värdefulla ekosystem.

Bilaga

Motion om att skapa en biokreditmarknad för naturrestaurering, dnr KS 2025/697-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 19 augusti 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Kristin Jacobsson (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen i sin helhet
2. Att därutöver anföra:

Centerpartiet tackar för remissvaren. Det är glädjande att remissinstanserna ser positivt på att staden utreder nya möjligheter till extern finansiering av investeringar för att stärka den biologiska mångfalden. Att man vidare finner det oklart vilka finansiella risker handel på en biokreditmarknad skulle innebära är, enligt Centerpartiet, inte något skäl till att inte ta vårt förslag vidare – tvärtom. Stadsledningen tycker att förutsättningarna för att införa en biokreditmarknad bör utredas innan staden börjar verka för en sådan. Rimligt, anser vi. Centerpartiet välkomnar därmed en sådan utredning som ett utmärkt första steg och förväntar oss nu också att staden skrider till verket i frågan.

Ärendet

I en motion väckt i kommunfullmäktige föreslår Jonas Naddebo (C) att Stockholms stad ska verka för en biokreditmarknad som syftar till att skydda, skapa eller återskapa värdefulla ekosystem.

I motionen framförs att förlusten av biologisk mångfald är ett allvarligt hot mot miljö, klimat och livsmedelsförsörjning, samtidigt som finansieringen av naturvårdsinsatser är otillräcklig. För att möta detta föreslås att Sverige, likt Australien, inför en biokreditmarknad där projekt som stärker biologisk mångfald kan generera säljbara certifikat. Den australiska modellen syftar till att locka privat kapital till naturvård och att säkerställa att de projekt som genomförs uppnår sitt syfte och blir certifierade.

I motionen framförs att en liknande marknad i Sverige skulle kunna bli ett viktigt verktyg för att stoppa förlusten av biologisk mångfald och ge nya finansieringsmöjligheter till jordbrukare, fiskeorganisationer och kommuner. Stockholms stad anses vara en möjlig aktör, och åtgärdsprogrammet för Riddarfjärden lyfts fram som ett exempel på projekt som hade kunnat genomföras med stöd av en sådan marknad.

I motionen föreslås därför att Stockholms stad ska verka för införandet av en biokreditmarknad för att skydda, skapa och återskapa värdefulla ekosystem.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stadshus AB, Förbundet för ekoparken, Naturskyddsföreningen, Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund och Världsnaturfonden WWF.

Förbundet för ekoparken, Naturskyddsföreningen, Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund och Världsnaturfonden WWF har inte inkommit med svar.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret.....	4
Exploateringsnämnden.....	5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	6
Stockholms Stadshus AB	8
Reservationer m.m.	9

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att Stockholms stads Miljöprogram 2030 uttrycker ambitiösa mål om att staden bland annat ska värna områden med höga naturvärden, restaurera livsmiljöer och stärka blågröna infrastrukturer. I programmet uttrycks också att ekologisk kompensation ska vara en integrerad del i stadens ordinarie rutiner i exploateringsprojekt. Den ekologiska kompensationen som verktyg och metod ska utvecklas.

Stadsledningskontoret anser att det behövs ökade resurser för att skydda och stärka den biologiska mångfalden. Att bredda finansieringen och engagera fler aktörer i naturvårdsarbetet är både nödvändigt och önskvärt.

Samtidigt pågår redan flera initiativ inom staden som svarar mot motionens intentioner. I budgeten för 2025 har kommunstyrelsen fått i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, utreda en modell för att stärka stadens ekologiska värden och biologiska mångfald i staden som helhet. Inom uppdraget ska även olika finansieringsmodeller analyseras. Exploateringsnämnden genomför olika åtgärder i syfte att stärka biologisk mångfald, ställer krav på grönytefaktor i samband med exploatering och kompenserar för de försämringar för biologisk mångfald som exploateringen kan ge upphov till. Nämnden har exempelvis också i uppdrag att utreda möjligheten att genomföra och finansiera en eko- och sociodukt mellan Älvsjöskogen och Hagsätraskogen. Inom ramen för detta arbete ingår också att pröva förutsättningarna för medfinansiering från andra aktörer såsom EU, staten och regionen.

Stadsledningskontoret anser att biokreditmarknader kan vara ett verktyg för stärkt finansiering av naturvårdsåtgärder, men det finns fortfarande osäkerheter kring dess nyttor, risker och praktiska tillämpning. Erfarenheterna internationellt är begränsade och det saknas ännu ett nationellt ramverk eller standardiserade metoder för värdering och uppföljning. Dessutom pågår arbete inom EU, bland annat genom naturrestaureringslagen och EU-kommissionens färdplan för naturkrediter, som kan komma att påverka framtida modeller.

Sammanfattningsvis bedömer stadsledningskontoret att stadens pågående arbete om att utreda en modell för att stärka biologisk mångfald, tillsammans med EU:s pågående arbete med färdplanen för naturkrediter, redan till stor del möter motionens intentioner. Stadsledningskontoret anser inte att Stockholms stad på annat sätt behöver verka för införandet av en biokreditmarknad för att skydda, skapa och återskapa värdefulla ekosystem.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att Motion om att skapa en biokreditmarknad för naturrestaurering besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 september 2025 följande.

1. Exploateringsnämnden beslutar att överlämna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Linn Bessner (C), se Reservationer m.m.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 augusti 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret anser att förutsättningarna för att införa en biokreditmarknad först bör utredas innan staden ska börja verka för en sådan. Kontoret ser positivt på att staden utreder nya möjligheter till extern finansiering av olika investeringar som kan behöva göras för att stärka den biologiska mångfalden. Det är dock svårt att i dagsläget avgöra om införandet av en biokreditmarknad i Sverige är rätt väg.

Exploateringsnämnden genomför olika åtgärder i syfte att stärka biologisk mångfald och att kompensera för de försämringar för biologisk mångfald som exploateringen kan ge upphov till. Detta görs dels inom ramen för exploateringsprojekten som en del i utbyggnaden av allmän plats och kan utgöras av ekologisk grönytekomensation. Ibland kan även centrala medel finnas att tillgå som projekten kan ansöka om. Nämnden får även i uppdrag att utreda och genomföra åtgärder genom budget. Ett exempel på det senare är uppdraget att utreda möjligheten att genomföra och finansiera en eko- och sociodukt mellan Älvsjöskogen och Hagsätraskogen. Inom ramen för detta arbete ingår också att pröva förutsättningarna för medfinansiering från andra aktörer såsom EU, staten och regionen.

Exploateringskontoret har noterat att det finns behov av investeringar som skulle kunna ha positiva konsekvenser på den biologiska mångfalden i staden, men som är så stora att de inte kan rymmas inom ramen för exploateringsprojekt. De kan också ha en sådan storlek att det kan vara svårt att prioritera dessa investeringar i stadens budget. Ett exempel på sådana investeringar är anläggande av så kallade ekodukter över vägar och järnvägar i kommunen som illustreras av ovan nämnda budgetuppdrag.

Exploateringskontoret bedömer att det är osäkert om införandet av en biokreditmarknad skulle kunna lösa finansieringen av dessa stora investeringar. Det är oklart vilka finansiella risker ett säljande och eventuellt köpande av biokrediter på en marknad skulle innebära och om det finns risk att förfarandet innebär ökad administration. Det kan också finnas en risk för så kallad förgävesinvesteringar om medel investeras innan det är känt om det finns full finansiering av åtgärderna.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2025 följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Ashna Ibrahim (C), se Reservationer m.m.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 27 juni 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningen delar ambitionen att åtgärdsförslag, exempelvis inom de lokala åtgärdsprogrammen för vatten och stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald, ska genomföras. Förvaltningen ser också att det vid sidan av offentliga investeringar finns allt fler affärsmässiga skäl för den privata sektorn att rikta investeringar till naturvårdsinsatser och projekt för ökad biologisk mångfald.

I budgeten för 2025 finns följande uppdrag kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda en modell för att stärka de ekologiska värdena och den biologiska mångfalden i staden som helhet. Inom det uppdraget ska en finansieringsmodell för genomförande av åtgärder för biologisk mångfald utredas, där allt från åtgärder inom löpande drift till enskilda naturvårdsprojekt ska inkluderas. Även frågan om natur-/biokrediter kommer att beaktas inom ramen för uppdraget. Exploateringskontoret arbetar även med ytterligare en modell för att värdera kostnader för grönkompensation inom exploateringsprojekt.

Stockholms stads miljöförvaltning medverkade under 2017-2024 i EU-projektet Life IP Rich Waters som syftade till att förbättra vattenkvaliteten i Norra Östersjöns vattendistrikt. Inom ett av delprojekten utreddes olika möjligheter att öka privat-offentligt samarbete och andelen privat finansiering i åtgärdsarbetet. Det mest fördelaktiga alternativet bedömdes då vara att möjliggöra insamling från privata aktörer genom ett insamlingskonto hos Mälarens vattenvårdsförbund. Detta arbete är i sin slutfas och förhoppningen är att det ska öka finansieringsmöjligheterna för vattenvårdsåtgärder i Mälarens avrinningsområde.

EU:s nyligen antagna naturrestaureringslag kommer att ställa ytterligare krav på genomförande av åtgärder i syfte att restaurera natur och gynna biodiversitet. Hur dessa lagkrav inverkar på en potentiell framtida natur- eller biokreditmarknad är ytterligare något som kommer behöva analyseras. Enligt den färdplan som EU nyligen lanserade kommer naturrestaureringslagen utgöra en stabil ram som skapar förutsägbar efterfrågan på den typ av åtgärder som en framtida naturkreditmarknad skulle bygga på.

En framtida natur- eller biokreditmarknad kommer att kräva standardiserad metodik för bedömning av naturtillståndet innan och efter åtgärder. Det finns idag flera olika metoder för att mäta och kvantifiera ekosystemstatus och biologisk mångfald, såsom ESTER (Boverket), Grönytefaktor (C/O City), CLIMB (Ecogain).

Miljökonsekvensbeskrivningar har även en lång tradition och etablerad praxis i Sverige och innefattar bedömningar av status och påverkan på biologisk mångfald, dock oftast i kvalitativa mått. Trots att det finns flera mätmetoder saknas ett standardiserat nationellt system med bred användning. Stockholm stad har god insyn på området och arbetar aktivt med flera av dessa verktyg. SIS-standarderna för

naturvärdesbedömning, som spelar en central roll i svensk naturvård, är särskilt väl integrerad i stadens verksamhet.

Miljöförvaltningen bedömer att system för natur-/biokrediter skulle kunna vara ett sätt att komplettera offentlig finansiering, vilket även slås fast i EU:s initiativ Färdplan för naturkrediter som presenterades av Europeiska kommissionen den 7 juli 2025. Där uppskattas det årliga investeringsbehovet för att nå uppsatta mål till 65 miljarder euro per år. En kombination av offentlig och privat finansiering för att nå nödvändig omfattning och takt kommer att behövas enligt färdplanen.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 29 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen kan konstatera att det i Sverige pågår ansträngningar och forskning för att öka ekonomiska incitament för att bevara och utveckla värdefulla ekosystem. Även på EU-nivå finns det planer för en gemensam marknad för att öka den biologiska mångfalden och naturrestaurering.

Koncernledningen och dess dotterbolag har för egen del en begränsad rådighet över Stockholms stads framtida arbete i frågan då bolagskoncernen inte äger platser där den här typen av åtgärder kan göra störst nytta. Därmed inte sagt att bolagskoncernen, däribland SVOA m.fl., kan fransäga sig ansvar då bolagen i delar verkar i eller i anslutning till dessa platser. Berörda bolag inom bolagskoncernen följer frågan för att på bästa sätt kunna bistå i arbetet med att skydda, skapa eller återskapa värdefulla ekosystem.

Bolaget bedömer att intentionerna i motionen till stor del också redan möts genom uppdrag i kommunfullmäktiges budget och stadens miljöprogram, inklusive arbete med blågröna strukturer, dagvatten och ekologisk kompensation, men ser samtidigt positivt på alla initiativ och möjligheter att vidareutveckla det pågående arbetet.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation av Linn Bessner (C)

Linn Bessner (C) föreslår att nämnden beslutar att bifalla motionen i sin helhet samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet tackar exploateringskontoret för sitt remissvar. Det är glädjande att kontoret ser positivt på att staden utreder nya möjligheter till extern finansiering av investeringar för att stärka den biologiska mångfalden. Att kontoret vidare finner det oklart vilka finansiella risker handel på en biokreditmarknad skulle innebära är, enligt Centerpartiet, inte något skäl till att inte ta vårt förslag vidare – tvärtom.

Exploateringskontoret tycker att förutsättningarna för att införa en biokreditmarknad bör utredas innan staden börjar verka för en sådan. Rimligt, anser vi. Centerpartiet välkomnar därmed en sådan utredning som ett utmärkt första steg och förväntar oss nu också att staden skrider till verket i frågan.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation av Ashna Ibrahim (C)

Ashna Ibrahim (C) föreslår att nämnden beslutar att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet tackar förvaltningen för svar och finner det glädjande att man ser positivt på vårt förslag att med en biokreditmarknad stärka den biologiska mångfalden. Vi förutsätter och ser nu fram emot att arbetet för en sådan marknad prioriteras av staden så att den privata sektorn ges möjlighet att investera i viktiga naturvårdsprojekt som annars helt eller delvis saknar finansiering runt om i Stockholm.